

De Kempe

Frans Hoppenbrouwers

Onderstaande gedichten stammen uit de bundel 'De Kempe' (Hapert, 1981). Deze bundel verscheen ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van drukkerij-uitgeverij De Kempen als relatiegeschenk en is niet in de handel gebracht.

Deze PDF wordt u
aangeboden door
webmagazine
CuBra &
Frans
Hoppenbrouwers

Copyright 2009 Frans Hoppenbrouwers

Land van lelie en lis

Ik ben allerurst toch
'ne mens van de Kempe
en dè peilloos gat
valt nooit mir te dempe.

Gin bèreg of heuvels,
gin dale, reviere,
gin zee of gin locht
gin land kan 't versiere,

dè'k ùiw ooit vergèèt,
land van lelie en lis
wórvan ik èèt en lèèf,
land van klamper en fis.

Táffel

'n Táffel is 'n árrig ding,
'n plank mi nog wa póóte.
D'r gi 'n hil familie án,
al is 't ók nog zó'n gróóte.

Mee de krommen èrem

As 'r 'n kiendje gebórrre waar
gingde mee de krommen èrem
en zeker nie mee 'n vol kaar,
want alleman waar èrem.

Vier jaor óud

In z'n overalleke
mee z'n klumpkes án,
is Bèrtje, vur 't urst vandaog,
alléén op stap gegán.
Op z'n korte bintjes
baoit ie dur de wéi.
't Gras is wèl wa hóg en nat
mèr dè hindert nie in méi.

Daor ziet ie 'nne vlinder,
warrelend dur de lucht.
Bèrtje kèkt en volgt 'm,
dieje vlinder op z'n vlucht.
Op z'n wankel bintjes
gittiej 'r aachterán,
mèr vur zó'nne pegatter
is dè nog niks gedán.

Mee z'n rèchterhèndje,
nog mee n'n natten dùim,
wil ie de vlinder vatte
en dè kost hil wa krùim.
Daor valt me toch ons Bèrtje
mee z'n kuuntjen in 'n schit
en ge wit toch van oew éige
dè dè nie lèkker zit.

Zó belèèfde dan ons Bèrtje
z'n urste avventuur.
En ik weet 't as gin ander,
zó'n les is dik hil duur.
Hást iederéén wit 'r wèl van:
as ge meer wilt as ge kant,
dan worde, keind of vrouw of man,
pas wijs dur schaoi en schand.

Stadskeinder

Zien ze wèl ooit d'n einder,
die keinder ùt de stad?
'n Flet, 'n kerk, n'n blok beton,
dan hedde't wèl gehad.

Zien ze wèl ooit n'n éikenbóm
die bréédùt sti te groeie?
Zien ze wèl ooit de gróóte hèi,
zó paars as die kan bloeie?

Zien ze wèl ooit hoe vèrekes
in 't slèèk ligge te rolle?
Zien ze wèl ooit hoe 'n merrie
mee 'n veule rond kan dolle?

Zien ze wèl ooit de gèlen brem,
zómèr erreges langs de weg?
Of 'n kloek mee hil veul pielekes,
scharrelend onder de heg?

Zien ze wèl ooit 'n vèld mee rog
dè sommers sti te rèpe?
Zien ze ooit die gróóte pizziekes,
daor hangend vur 't grèpe?

Hurre ze ooit wèl dè geroep in mèi
as de koekoek wir verschènt?
Hurre ze ooit 't dokkere van 'n kaar,
dè stillekes verdwènt?

Vur hun is dè vurgóed vurbè,
't is toch ùwwig sund.
Krèk wa 't lève rijker makt,
dè is ze nie gegund.

Opa

Opa zit in de kefee,
zó nao de leste mis,
án 'n taffelke dè dèrtig jaor
nie mir veranderd is.
Hier hittie vruger dik gekat,
gestèggeld en gebúúrt,
over de koei en d'èrrepel
en over de gróóte dúúrt.
Stillekes kèkt ie vur zich ùt,
z'n kammerùì zèn dóód.
Hij drinkt 's van z'n borreltje,
'n glas bier is vort te gróót.
De djoekboks sti wir knètterhard,
ge moet hier altè kwèke.
D'r wurdt hier nou nie mir gebúúrt,
iederéén zit stom te kèke.
Hij nipt wir án z'n borreltje,
durmee vuult ie zich rijk.
Z'n rèchterhand bibbert wir zó
en ie mors 't hast gelijk.
Niemes die wa tegen 'm zi
of 'n pötje mee wil rikke.
Opa is vort n'n óuwe mens,
ze laoten 'm mèr stikke.

D'r kumt 'n jungske binne,
dè gi achter opa stán.
Die wit derèkt hoe laot 't is,
't is hóg tèèd um te gán.
Z'n dochter sti te wochte,
de èrpel koke thùis.
Vat mèr 'n stukske kwatta, jong,
dan gán we gaauw nor hùis.

Ze lóópe saome dur de straot,
n'n opa en 'n keind.
Ze gán evèl nie al te vlug:
zie hoe de zon wir schijnt.
En óuw en jong begrèpt mekaor,
ze kenne de smaok van 't lève.
En daorvan zalle wij, kerdjuu,
nog hil lang nuchter blève.

Fijftig jaor op 't sigarefebriek

Ze hebbe Jantjen Úilenbosch
'n medállie ángedán,
zó'nmen dóódgemoedereerde mens,
moet 'm daor nou zien stán.

Z'n vrouw hitt'm vanmèrege
's nètjes ángekleed
en Jantje hitt'r wijselijk
gin stom woord bè gezeed.

D'r stonnie dan wa schutterig
in z'n allerbeste kleeer.
D'n bürgermister zee nog wa.
Dè waar 'n gróóte eer.

Hij loofde z'nmen arbeidszin,
want ie had al fijftig jaor
gewerkt in de vochterreì
en't is lilluk smèrreg daor.

Hij knikte d'n bürger mèr 's toe,
want knikke kan Jantje góed,
van ja en ame, nooit nie néé;
dè zitt'm nie in't blóed.

Zó gong dè hil z'n lèven al,
bè 'm thùis en op 't wèrek.
'n Medállie hittie nou alvast
en strak... 'ne schönne zèrek.

Vurjaor

As 't vurjaor án gi komme,
begin ik op te lève.
De netuur lokt saoves út
wa langer op te blève.

De klúúter ruupt alwir,
daor op de gróóte hèi,
'ne kieviet zit te broeie,
verschole in de wèi.

Twéé fute drève rustig
op't wáttter van 'n ven,
'ne fezanthaon kraait hil hèlder
en zuukt z'n urste hen.

Wa sijskes trekken over
nó 't noorde al op weg,
'n schúrmuske zuukt hastig
'n plèkske in de heg.

'n Lijster lát ùtbundig
d'r fist van klanke los...
Ik lóóp hier hil tevreije
mèr wa dur vèld en bos.

't Aovendlicht verdwènt,
de zon gi zuutjes onder,
ik kèèk en rùik en vier
dees ùtgeleze wonder.

Op 't brugske

Ik zat op 'n óuw, klèin brugske
mee 'n jong en pittig meidje.
Ze had 'n kaarsrècht rugske,
't waar krèk 'n halfwaas geitje.

We zaote zómèr stil te zitte,
ik had m'nnen èrem um d'r heen.
We zeeje nie veul, dè witte,
want de zilvere maon die scheen.

En vèrder stromden 't wátter
al rùisend nó de zee.
Zódoende wier 't látter,
wij zaote nerreges mee.

Lang hebbe we daor gezeten,
stil en tevreje, zonder woord.
't Waar of we alles konne wete,
d'n himmèl wier één gróóte poort.

Die gong hil zootjes vur ons ope,
d'r viel 'n vrimd en rossig licht.
We zèn toen dur die poort gelóópe,
't waar 'n meraokels schón gezicht...

Kwatslijster

Ik hurde wir de gróóte lijster
daor in de waaibéum langs de stróóm.
Vaast èlk jaor ruupt zè as urste
dè't ùt is mee de kaoien dróóm.

De wijnter wankelt op z'n póóte,
de bluumkes kieme in de grond.
Nog èfkes en we speule bùite...
't nuwtje gi van mond tot mond.

Sommerssaoves

As we sommers onder de notenbóm
op 't bènkske zaote te praote,
hil de búurt kwam daor toen nog bèjin
want we konnen 't nie laote,
dan wier d'r hil wa afgebúurt
over de zotste dinge
en soms begon iemes zómèr
van die schón, óuw liekes te zinge.

Eén stem zong altè 't koeplet,
't refrein deeje we allemal mee.
De rillinge liepen oe over de rug,
zó góed as oew hart dè dee.
Dan kwam de mok vanùt de wèi,
't wier langzaam lilluk kil.
We krope één vur één te bed,
dan wier 't hil rap stil.

Hil dik denk ik daor nog 's án,
án zó'nne schönne zommeraovend.
Ik zit in m'n intjen op de stoep
en denk: 't is 'r weer vur taovend.
Mèr binne sti d'n tillevisie án,
dan gi d'n tillefóón.
Dè is nou wa vùrùtgang du:
ons dik verdiende lóón.

Hil vruger

Hil vruger, dè is lang geleje,
mense wónde hier nog nie,
lèèfde hier alléén mèr biste,
lijster, bunzing, hónningbie.
Fis en ùil en wolf en klamper,
specht en kraai en ook de vos
zaote hier toen nog bè hóópe
in bimd en broek en wal en bos.
Berk en beuk en hil veul èike
vulde toen dees hil wèèj land.
Ze hètte toen nog lang gin Kempe,
dees streek van broek en bunt en zand.

Hil vruger, dè is lang geleje,
waar 't hier nog puur netuur.
Gèld waar nog nie útgevonde,
rust en rùimte nog nie duur.
Toen kwame de urste jaogers,
vrimde biste op twéé béén.
En, dè waar 't grótste wonder,
die jaogers kwame nie alléén.
Manne, vrouwe mee hun keinder
trokke dur dees woeste streek,
zette mee en dan 'n tent op
langs 'n kronkelende beek.

Dè vollek bleef hier mèr vort hange,
al waar de grond ze wèl wa schraol.
Mèr jè, ze warren op z'n èige
en ze sprake toch dezelfde taol.
Ze gonge stilán biste hóuwe,
ze zaaide kórre in de grond
langs Tonderup, Kirsop en Dommel.
't Waar èrem vollek mèr strant en pront.
Daorùt zèn wij nou vortgekemme,
daor li de bron van ons bestán,
daor li de kiem van hil de Kempe.
Zó af en toe denk ik daor án.

Frans Hoppenbrouwers